

Remissammanställning Policy för Lidköpings kommuns skog och naturmark

Inledning

Syftet med remissrundan är att samla in synpunkter på förslaget till policy för skog och naturmark och ha en fortsatt dialog med allmänhet, föreningar, organisationer, tjänstepersoner och politiska partier.

Remissammanställningen fungerar som en bilaga till Policy för Lidköpings kommuns skog och naturmark.

Remissgenomförandet

Förslaget till policy presenterades för samhällsbyggnadsberedningen 5 november 2025. Därefter publicerades förslaget på kommunens hemsida. Remisstiden varade mellan 14 november 2025 till 6 januari 2026. Inbjudan att avge remissyttrande har skickats till relevanta organisationer och föreningar med flera enligt upprättad sändlista. Annonsering om möjligheten att lämna synpunkter har skett via lokaltidningens plattformar, fysiskt och digitalt. Under remisstiden inkom 8 yttranden, varav 1 från partigrupp, 1 från privatperson och 6 från föreningar och intresseorganisationer. I följande sammanställning av de inkomna yttrandena delvis sammanfattats. För att ta del av ett yttrande i helhet hänvisas till de inkomna yttrandena, KS 2025/476.

Innehållsförteckning

Samlad bild av inkomna yttranden	3
Naturskyddsföreningen Lidköping	3
Vänsterpartiet Lidköping	4
Fridays for Future Lidköping	6
Friluftsförbundet Lidköping	11
Filsbäcks intresseförening	13
LRF, Lidköpings kommunavdelning	14
Lisbeth Larsson.....	16
Nätverket stadsnära skogar	16
Justeringar i Policy för Lidköpings kommuns skog och naturmark.....	17
Justeringar i Kunskapsunderlag till Policy för Lidköpings kommuns skog och naturmark.....	18

Samlad bild av inkomna yttranden

Arbetet med kommunens nya skogspolicy har i stort mottagits positivt av remissinstanserna. Flertalet lyfter att kunskapsunderlaget är gediget och att den övergripande inriktningen mot hyggesfritt skogsbruk, ökade naturvärden och mer fokus på rekreation är viktiga steg framåt. Samtidigt finns återkommande önskemål om tydligare prioriteringar, skarpare formuleringar och att vissa delar omarbetas för att bättre fånga lokala värden och mål.

Exempel på återkommande orosmoment är risken för att policyn inte följs upp eller får genomslag i praktiken, avsaknad av tidsplan och juridisk bindning och behovet av att policyn hålls levande genom kontinuerlig översyn.

Flera svarande upplever också att det saknas en tydlig prioriteringsordning mellan målområdena. Det saknas konsensus mellan remissinstanserna i vilket mål som bör ges högsta prioritet. Det finns även tydliga men motstridiga önskemål kring omloppstider, metoder och klimatnytta, där några anser att kommunens förslag är för långtgående och andra menar att det är för försiktigt.

Den mest kritiserade skrivningen gäller formuleringen att öppnare skog ska eftersträvas inom 50 meter från motionsspår och gång- och cykelvägar.

Argumenten som framförs är att måttet saknar vetenskapligt stöd, det riskerar att små skogsområden helt tappar naturkänslan, att variation behövs för lek, naturupplevelse och biologisk mångfald. Det framhålls också att trygghet är subjektivt och att öppna skogar inte är en universallösning för att öka tryggheten. Flera grupper vill att 50 meter stryks helt och ersätts med platsanpassad skötsel.

Det efterfrågas också en tydligare distinktion mellan klimatanpassning och klimatförbättrande åtgärder.

Flera svarande betonar också vikten av kontinuerlig kommunikation kring skog och skogsskötsel för att ge allmänheten förståelse varför åtgärder utförs. Det behövs också pedagogiska förklaringar kring död ved och andra strukturer som kan uppfattas negativt ur rekreationssynpunkt för att öka acceptans och förståelse.

Naturskyddsföreningen Lidköping

Naturskyddsföreningen beskriver kunskapsunderlaget som gediget och ser policyförslaget som en stor positiv förändring.

Det finns en oro för att kommunen trots ny policy faller tillbaka i gamla rutiner och inte följer upp eller implementerar dokumentets intentioner.

Naturskyddsföreningen framhåller att det är avgörande att det blir ett levande dokument.

Naturskyddsföreningen föreslår att omloppstiden bör förlängas för att öka kollagringen ytterligare, generellt med 20 % i stället för kommunens förslag om 10 %. I lämpliga områden kan omloppstiden förlängas ytterligare.

Gröna- och blå målklasser behöver beskrivas tydligare så att detta kan läsas utan kunskapsunderlaget.

Kommunens kommentar

Kommunen har i kunskapsunderlaget beskrivit hur den löpande uppföljningen ska gå till för att säkerställa att kommunens målbild uppfylls.

Kommunen delar Naturskyddsföreningens bild att en ytterligare förlängning av omloppstider skulle ge en större klimatnytta. Sett ur ett riskspridningsperspektiv, med fokus på klimatanpassning och minskad risk för klimatologiska och biologiska skador handlar det om att hitta en balans mellan kolinlagring och riskexponering. En generell förlängning av omloppstider tillsammans med en ökad andel avsatt skog bedöms därför som ett bättre alternativ för att risk och konsekvenser ska kunna hållas på en acceptabel nivå.

Kommunen kompletterar texten i policyn under rubriken ”Skogsskötsel” med en beskrivning av målklasserna.

Vänsterpartiet Lidköping

Vänsterpartiet bedömer att policyn överlag är bra, med avseende skifte till hyggesfritt brukande och mer fokus på biologisk mångfald. Kunskapsunderlaget uppfattas som väl underbyggt.

Vänsterpartiet uttrycker samtidigt en oro över att policyn är för försiktig och för beroende av frivillighet, vilket riskerar att kommunens ansvar för klimat, biologisk mångfald och långsiktig samhällsnytta inte fullgörs.

Det ses som positivt att policyn använder begreppet *tätortsnära skogar*, som upplevs relevant och ändamålsenligt. Samtidigt framhålls att policyn tydligare behöver uttrycka hur kommunen prioriterar långsiktigt miljöskydd och hållbar förvaltning.

Synpunkter framförs om att kommunen bör använda mindre maskiner eller arbetshästar vid skogsbruksåtgärder för att minimera markskador. Det påpekas att markskador vid skogsskötsel är ett återkommande problem och att policyn bör vara tydligare i sin ambition att motverka detta.

Det välkomnas att torvmarker lyfts fram i policyn, då dessa bedöms vara särskilt skyddsvärda. Vidare föreslås att mål för skötsel av kommunens kraftledningsgator

inkluderas i dokumentet. Kraftledningsgator anses ha höga naturvärden och bidrar till biologisk mångfald. Det föreslås att kommunen, i samråd med ekologisk expertis, tar fram särskilda skötselplaner för dessa områden och undviker schematisk röjning.

Avsättningsmålet bedöms som positivt, men det framförs att policyn saknar tydlig tidsplan för genomförande, saknar juridisk bindning och saknar landskapsbildsanalys av hur ekologiskt funktionella och sammanhängande områden ska bevaras.

Vänsterpartiet framhåller att formuleringen att *”intäkter från skogsbruket ska i hög grad återinvesteras i skogen och skogsskötseln”* är för vag och vill se en tydligt angiven procentsats för att undvika tolkningsutrymme. De tätortsnära skogarna beskrivs som de viktigaste för sociala värden. Ekonomiskt bör värdet av att bevara och utveckla dessa skogar vägas mot den relativt sett låga ekonomiska nettointäkten från skogsbruket till den kommunala budgeten.

Kommunens kommentar

Kommunens bedömning är att policyn innebär en stor förflyttning kring skogens produktion av ekosystemtjänster. Att inga specifika mål sätts för formellt avsatt skog innebär inte att det är ett verktyg som utesluts. I arbetet med att ta fram en ny skogsbruksplan ingår spatiala analyser av landskapet för att prioritera vilka metoder som behöver användas för att skydda och upprätthålla ekologiska samband, klimatnytta och sociala värden. Att inte sätta juridiskt bindande mål möjliggör för en mer flexibel samhällsplanering.

Policyn tydliggör genom krav på certifiering och uppfyllnad av Skogsstyrelsens målbilder för god miljöhänsyn vad som inte är en acceptabel markskada. Skogsstyrelsens målbilder för god miljöhänsyn ger metodstöd och arbetssätt för att minska skador vid körning i skogsmark. Förvaltningen behöver i kommande arbete ta fram arbetsrutiner och anvisningar för att leva upp till målen om god miljöhänsyn.

Skogen är ett relativt långsamt system och strukturella förändringar tar tid att få uttryck. Genomförandetiden ges delvis ur kunskapsunderlaget, där det framgår att flertalet uppsatta måttal går att nå om 25 år. Kommunen kompletterar Kunskapsunderlag till policyn för skötsel av Lidköping kommuns skog och naturmark under ”12 Fortsatt arbete” med en beskrivning av och motivering till genomförandetiden.

Med anledning av att vi förutser en ökad kostnad för planering och avverkning inom en övergångsperiod till hyggesfri skogsskötsel finns en risk att lova mer än vi kan hålla genom att sätta ett skarpt procentmål. Det är rimligt att förvänta sig

ett plus-minus-noll resultat under en 10–20 årsperiod. När erfarenhet byggts i organisationen prognosticeras en vinst i storleksordningen 2–2,5 miljoner kronor. Hur andelstal av nettoinkomsten ska fördelas bedöms när övergångsperioden är färdig.

Kraftledningsgator ingår inte i definitionen skog eller naturmark och omfattas därför inte av policy för kommunens skog och naturmark.

Kraftledningsgator har ofta oväntat höga naturvärden, och det beror på en kombination av ekologiska faktorer som är ovanliga i dagens skogslandskap. Skötselgatornas högre naturvärde är ofta kopplat till hävd och röjning som efterliknar de naturliga störningsregimer som förr skapades av till exempel brand och bete. Förutsättningarna för anpassad skötsel av kraftledningsgator har analyserats av Sektor samhälle och vidare arbete hanteras inom ordinarie verksamhet.

Fridays for Future Lidköping

Fridays for Future framhåller att prioriteringarna mellan målområdena är otydliga i policyn och kunskapsunderlaget. De bedömer att biologisk mångfald och naturvärden bör ges högsta prioritet, följt av kulturvärden, sociala värden och kolinlagring. Produktionsaspekter bör ges lägst prioritet. Fridays for Futures uppfattning är att detaljplanerad naturmark ofta skadats av felaktig skötsel och att denna praxis måste upphöra. Naturvärden, sociala värden och kulturella värden måste styra skötseln fullt ut. Undantag från prioriteringsordningen bör beslutas politiskt. Fridays for Future framhåller att kommunen inte bör minska sin skogsareal och inte avhända skogsmark, utan bör i stället aktivt förvärva tätortsnära skog. All skötsel ska följa artskyddsförordningen och kulturmiljölagen. Formuleringar om vad som *inte* kan uppnås ska strykas ur dokumenten. Dessutom bör formuleringar som utgår från ett produktionsperspektiv och som beskriver Agenda 21-inriktad skötsel som ”eftersatt” strykas. Kunskapsunderlaget bör också utökas så att Konventionen om biologisk mångfald, beskriva EU:s lagstiftning, fler globala mål som berör biologisk mångfald och skyddad natur.

Fridays for Future ser mycket positivt på flera av de strategiska inriktningarna, såsom ökad andel skyddade områden, ökad mängd död ved och avveckling av kalhyggesbruk. Dessa bedöms som viktiga och välkomna steg. Samtidigt saknas tydliga prioriteringar mellan målområdena, vilket anses nödvändigt för att policyn ska få avsedd effekt. Fridays for Future betonar att upp till 30 % av skogsmarkerna behöver skyddas för att bevara biologisk mångfald och att nuvarande nivåer är otillräckliga. I Kunskapsunderlaget står att 13% av

kommunens skogsinnehav finns inom frivilliga avsättningar men kunskapsunderlaget behöver också beskriva hur stor andel av avsättningarna som är på produktiv skogsmark eller impediment.

Fridays for Future framhåller att flera delar av förslaget riskerar att motverka de framsteg som policyn i övrigt innebär. Särskilt kritiseras den generella inriktningen om öppnare skogar inom 50 meter från motionsspår och gång- och cykelvägar i tätortsnära skog. Måttet saknar motivering, är oproportionerligt stort i tätbebyggda miljöer och riskerar att skära igenom stora delar av grönområden. En sådan generell riktlinje upprepar kalhyggesbrukets misstag med storskaliga åtgärder utan hänsyn till naturvärden, kulturvärden och sociala värden. Konsekvenserna kan bli förödande för biologisk mångfald, rekreationsvärden och barns möjligheter till lek.

Fridays for Future föreslår att siffran 50 meter stryks och att skötsel i tätortsnära miljöer ska utgå från platsens specifika förutsättningar och en tydlig prioriteringsordning. Vidare bör meningen *"Enstaka tätare bestånd kan behållas..."* strykas och ersättas med: "Skogskänsla och variationsrikedom ska eftersträvas; naturvärden och olikskiktade miljöer bjuder in till lek och är bra som klimatanpassningsåtgärd." Det betonas att trygghet upplevs olika av olika människor och att öppna miljöer inte är en universallösning. Flerskiktad vegetation är viktig för barns lek, pedagogisk verksamhet, psykisk och fysisk hälsa samt för landskapsarkitektonisk kvalitet. Policyn får inte ge stöd för att flerskiktade miljöer står i motsats till trygghet.

Fridays for Future framhåller att många tätortsnära skogar fungerar som bullerdämpande zoner och att denna funktion måste bevaras. Policyn bör därför ange att bullerdämpande vegetation ska sparas.

Skogar med höga naturvärden eller potential att utveckla sådana ska skötas med fokus på att stärka biologisk mångfald. Död ved ska inte ses som ett hinder utan som en pedagogisk möjlighet. Åtgärder bör därför minimeras inom 50 meter från skolor och basplatser för undervisning.

Fridays for Future instämmer att klimatanpassning är ett etablerat begrepp som avser att hantera risker och effekter av ett klimat i förändring. Det omfattar däremot inte åtgärder för att minska klimatpåverkan, såsom kolinlagring. Att blanda begreppen riskerar att skapa otydlighet och försvåra arbetet för hållbar utveckling. Klimatanpassning och klimatpåverkan är två separata, komplexa områden och dessa bör hållas isär.

Det mest kostnads- och måleffektiva sättet att nå klimatmål och bevara naturvärden anses vara att i stort sett sluta avverka kommunens skogar och att

undvika exploatering av skogsmark. Fridays for Future hänvisar till forskning som tyder på att gammal skog fortsätter att binda kol och minskade avverkningar ger störst klimatnytta. Samtidigt lyfts att forskningsläget är osäkert kring hyggesfria metoder och kontinuitetsskogsbruket långsiktiga kolbalans.

Fridays for Future anser att mål om att förlänga omloppstiden med 10 % är otillräckligt. Med dagens avverkningsåldrar innebär detta endast 8–9 års förlängning, vilket är marginellt i relation till trädens naturliga livslängder (400–1000 år). I stället föreslås att avverkningsåldern höjs med 100 % för träd som ska avverkas, att en stor andel träd lämnas orörda och att andelen träd som ska lämnas preciseras. För att tydliggöra kontrasterna här emellan bör kunskapsunderlaget utökas med genomsnittlig avverkningsålder i Götaland och naturliga trädåldrar.

För att nå kommunens mål om biologisk mångfald anses att det bör läggas till att antalet grova och mycket grova träd ska öka. Dessutom behövs en komplettering och reglering så att dessa inte plockas ut vid blädning.

Vidare framhålls att exoter inte bör planteras någonstans i kommunen, varken i skog, i grönområden eller andra urbana platser. Dessutom bör det tilläggas att exoter som självsprider sig måste avvecklas omgående.

Fridays for Future framhåller också att markberedning och dikning endast bör göras i undantagsfall och i princip bör vara otillåtet. Fuktiga skogar bör vara undantagna från brukande, men kan utföras i undantagsfall där skötsel anses nödvändig för att upprätthålla naturvärden. Fridays for Future framhåller också att fler formella reservat ska bildas och att skötsel ska utformas så att nyckelbiotoper kan utvecklas utifrån sina naturliga förutsättningar. I underlaget behöver det tydligt framgå att nuvarande nivåer av avsättningar (13 %) är otillräcklig i förhållande till forskningsläget (30 %).

Fridays for Future föreslår att kommunen slutar använda skogsbruksplaner för den skogliga planeringen och istället tar fram ett skogsstrategiskt dokument baserat på GIS och naturvärdesdata, som kan identifiera skogar med höga kollager. Dessutom föreslås att kommunen ska använda svensk standard SS 199000:2023 för Naturvärdesinventering i allt arbete som rör skogsbruk, markanvändning och fysisk planering.

Fridays for Future föreslår också att stycke 3 under 3.4.2 ska lyftas upp till efter stycke 2 på sidan 9. Dessutom föreslås att avverkningsnivåerna för 2024 och 2025 i stället ska anges i hektar i stället, för att ge en mer transparent bild av hur stora delar av skogen som påverkats av avverkning.

Kommunens kommentar

Polycyn anger att produktionsmål endast ska användas i undantagsfall inom tätortsnära skog. Det ger att produktion är ett underordnat andra mål för kommunen eftersom en majoritet av innehavet ryms ingår i begreppet tätortsnära skog. Det framgår att rekreationsmålen ska vara prioriterade i tätortsnära skog. I arbetet med att ta fram en ny skogsbruksplan ingår spatiala analyser av landskapet för att prioritera hur och var mål och metoder bäst används för att skydda och upprätthålla ekologiska samband, klimatnytta och sociala värden.

I och med den rådande samhällsdebatten om hyggesfritt skogsbruk anser kommunen det nödvändigt att förtydliga att "Hyggesfri skötsel innebär *inte* att all skog kan och kommer vara fullskiktad...". Kommunens bedömning är att formuleringen om dagens skogsinnehav som eftersatt är relevant för att skapa förståelse för utgångsläget för den fortsatta skötseln.

Att skötsel ska följa artskyddsförordningen och kulturmiljölagen ges av lagstiftning och anses inte behöva förtydligas ytterligare. Metoder för hur detta kan göras finns både i de föreslagna skogsbrukscertifieringarna, Skogsstyrelsens målbilder för god miljöhänsyn och policy för skötsel av Lidköping kommuns skog och naturmark. Att i detalj beskriva lagstiftning och/eller konventioner och mål som är juridiskt bindande för Sverige genom internationella avtal anses inte nödvändigt. Nationell och internationell lagstiftningen och avtal är däremot en viktig del av verktygslådan för att kunna nå Sveriges miljömål och de Globala målen för hållbar utveckling.

Det finns ingen vedertagen forskningsstandard för hur långt man bör kunna se i en skog för att tryggheten ska öka. Från våra medborgardialoger har vi sett att det framför allt är täta, oröjda och ogallrade skogar där trädsiktet är lägre än 10 meter som upplevs som otrygga. I skog inom buffertzonen där det finns en naturlig skiktning i höjd, blandning i ålder och mix av täta och öppna partier föreligger sällan något åtgärdsbehov. En justering av texten görs i Policy för skötsel av Lidköpings kommuns skog och naturmark under rubriken "Sociala värden" för att förtydliga detta. Även en justering av buffertzonsens bredd görs, från 50 meter till 30 meter.

Enligt data i skogsbruksplanen är alla avsatta områden idag inom produktiv skogsmark. Datat är i stort behov av uppdatering och det är sannolikt att tro att fördelningen kommer att ändras vid inventering och uppdatering av skogsbruksplan.

Kommunen delar Fridays for Futures uppfattning om att skogsmark kan fungera som bullerdämpande zoner och att denna funktion måste bevaras. Detta är en

målbild som ryms inom målklassen Skötsel sociala värden och ska ingå i planeringen vid upprättande av ny skogsbruksplan.

I vår dialog med barn och ungdomar har vi sett att behoven vid basplatser för skolverksamhet skiljer sig mycket mellan olika barngrupper varför det inte generellt går att avstå åtgärder vid dessa platser. I stället baseras skötseln utifrån målgruppens behov. En fortsatt dialog om hur skolverksamheten kan samspela med viktiga skogliga strukturer, exempelvis död ved, behövs i kommande arbete med skogsbruksplanen.

Kommunen noterar önskemålet om att hålla isär begreppen klimatanpassning och klimatförbättrande områden då båda bedöms som separata och komplexa områden. Uppdelningen mellan klimatanpassning och klimatförbättrande åtgärder är principiellt viktig för styrning men kan vara svårare att tillämpa då vissa åtgärder naturligt faller in i båda kategorierna. Kommunen har gjort en ansats att dela upp de två begreppen under två separata rubriker, Klimatanpassning och Klimatförbättrande åtgärder i Policy för skötsel av Lidköpings kommuns skog och naturmark.

Kommunen delar Fridays for Futures bild av att minskade avverkningar är den åtgärd som ger störst klimatnytta på kort sikt. För att möta behovet av andra ekosystemtjänster och osäkerhet kopplade till en minskad avverknings påverkan för klimatnyttan på lång sikt är kommunens bedömning att ett hyggesfritt brukande med ökat andel avsättningar är en bra avvägning. Från de dialoger vi fört med barn, unga och vuxna är dessutom kommunens samlade bedömning att det inte finns stöd för att helt sluta avverka kommunens skogar.

För kommunens hållning angående förlängda omloppstider se kommunens kommentar till Naturskyddsföreningen Lidköping. Kommunen kompletterar kunskapsunderlaget med genomsnittlig avverkningsålder i Götaland och trädens naturliga levnadscykel under ”Klimatanpassning och klimatförbättrande åtgärder - 7.1.1 Skötselåtgärder och ståndortsanpassning”.

En övergång till hyggesfritt brukande innebär att grova träd kan behållas över flera avverkningsåtgärder än vid trakthyggesbruk. Hänsynsåtgärder för att bevara träd med naturvärden regleras av certifiering och en vägledning för urval ges i Skogsstyrelsens målbilder för god miljöhänsyn. Kommunen delar uppfattningen om att det är viktigt att grova träd aktivt sparas vid åtgärder. Kommunen gör tillägg i Policy för skötsel av Lidköping kommuns skog och naturmark under ”Biologisk mångfald” med mål om att Andelen grova träd (≥ 40 cm dbh) ska öka över tid genom att grova och potentiella grovträd aktivt sparas vid åtgärder. Utifrån de hänsynsåtgärder som redan är föreslagna och simulerade i PlanVis är prognosen att medeldiametern för träd i kommunens skog förväntas öka vid

hyggesfritt skogsbruk, vilket går att jämföra med fortsatt trakthyggesbruk där medeldiametern för träd i kommunens skog förväntas minska.

Kommunen noterar Fridays for Futures oro om användning av exoter i områden även utanför skogsmark och tar synpunkterna i beaktande i pågående arbete med träd i urbana miljöer.

Kommunen delar Fridays for futures uppfattning om att landskapsanalyser med GIS är en del i framtagandet av en ny skogsbruksplan. Skogspolicy ska ses som ett skogsstrategiskt dokument. Utifrån landskapsanalyser upprättas sen skogsbruksplanen som omsätter detta i konkreta mål och åtgärder per bestånd.

Svensk standard (SS 199000:2023) för Naturvärdesinventering är främst framtagen för naturvärdesbedömning i plan- och exploateringssammanhang. Kommunen använder den standardiserade naturvärdesinventeringen när markanvändning ska förändras. Vid skogsbruk förändras inte markanvändningen. Standarden används sällan i skogsbruket eftersom metoden är relativt dyr i relation till operativ nytta. Det betyder inte att standarden är oanvändbar i skogsbrukssammanhang, men skogsbrukets huvudfrågor handlar snarare om att integrera naturvård i löpande skötsel. Då blir standarden ofta för tidskrävande, detaljerad och svår att omsätta i dagliga beslut.

Kommunen delar inte Fridays for Futures uppfattning om att stycke 3 under rubriken 3.4.2 bör flyttas. Kommunens bedömning är att det beskriver de ekologiska kunskaper som hyggesfritt brukande vilar på.

Kommunen delar Fridays for Futures bild att avverkningsareal skulle kunna ge allmänheten en bättre bild av hur stora delar av skogen som påverkats av åtgärder. Detta kräver omarbetning av data och kommer inte justeras i kunskapsunderlaget eftersom syftet med policyn är att ändra kommunens framtida skogsskötsel. Däremot kommer datat tas fram för att på ett transparent sätt kunna kommunicera den skogliga historiken till allmänheten i det fortsatta arbetet.

Friluftsförmedlandet Lidköping

Friluftsförmedlandet upplevde att barnens synpunkter togs på allvar och att deras perspektiv presenterades vid medborgarmötet.

Friluftsförmedlandet bedömer att kunskapsunderlaget är omfattande och gediget. Det framgår dock inte tydligt vilka synpunkter som inkommit från de lokala dialoggrupperna eller vilka slutsatser som dragits av dessa. Friluftsförmedlandet konstaterar att detta inte nödvändigtvis behöver redovisas i detalj i

kunskapsunderlaget, men noterar att en något tydligare sammanfattning hade kunnat vara värdefull.

Friluftsfrämjandet anser att ambitionen att ta fram en ny skogspolicy där biologisk mångfald, rekreation, klimatanpassning och kulturvärden får en framträdande roll är mycket positiv. Det anses att de strategiska områdena i stort fångas upp, men att Policy för skötsel av Lidköpings kommuns skog och naturmark är så kortfattat att det gör att målen riskerar att bli otydliga utan stöd av kunskapsunderlaget. Det är därför viktigt att både policyn och kunskapsunderlaget ses som en helhet. Kunskapsunderlaget bör vara en bilaga som på ett tydligt sätt knyts till policyn.

Friluftsfrämjandet betonar även vikten av att kommunen aktivt informerar allmänheten om exempelvis varför död ved lämnas kvar. Policydokument läses sällan av allmänheten, och kunskap om skötselprinciper behöver därför spridas genom andra kanaler.

I kunskapsunderlagets avslutning lyfts behovet av översyn av skogsbruksplanen, inklusive rutiner och vägledning för skötselåtgärder samt att planen ska uppdateras löpande och granskas vart femte år. Friluftsfrämjandet anser att det bör framgå i policyn att översyn av policyn, skogsbruksplan, inklusive rutiner och vägledning för skötselåtgärder ska uppdateras löpande och granskas vart femte år.

Friluftsfrämjandet anser att dokumenten saknar en tydlig distinktion mellan klimatanpassning och klimatförbättrande åtgärder. Trots att det upplevs svårt att hålla isär begreppen uppfattas inga tydliga motsättningar mellan de två.

Kommunens kommentar

Kommunen lägger till Analys av medborgardialoger som tillhörande bilaga för Policy för skötsel av Lidköping kommuns skog och naturmark.

Kommunen delar Friluftsfrämjandets bild av att kommunen även efter ett antagande behöver kommunicera kring policyn för att skapa förståelse och acceptans hos allmänheten.

Kommunen bedömer att det i kunskapsunderlaget tydligt framgår att det årligen ska ske uppföljning av skogsskötseln. Dessutom ska större genomlysningar av strategiska dokument och planer göras minst vart femte år.

Kommunen ser att Friluftsfrämjandet delar bild med Fridays for Futures rörande begreppen klimatanpassning och klimatförbättrande åtgärder. Ett förtydligande har gjorts enligt kommunens kommentar till Fridays for Futures yttrande, stycke 8.

Filsbäcks intresseförening

Filsbäcks intresseförening välkomnar att kommunen i remissmaterialet uttrycker ambitionen att öka andelen skyddad skog. Mot denna bakgrund vill föreningen åter lyfta allmänhetens önskan om att ge "Filsbäcks västra lövskog" ett formellt skydd. En enkätundersökning som genomförts av föreningen visar att 97 % av de boende vill bevara detta skogsområde. Skogen används dagligen av boende för lek, rekreation, cykling och promenader. Där finns kojor, stigar och spänger som visar på ett aktivt nyttjande.

Filsbäcks intresseförening framhåller även andra ekosystemtjänster som "Filsbäcks västra lövskog" bidrar med, bland annat bullerreducering och skyfallshantering. Dessutom framhålls att Filsbäcks västra lövskog är ett av få skogsekosystem i Sverige som etablerats genom naturlig succession på brunjord. Skogen beskrivs som en mosaik av livsmiljöer och naturvärden, med en flerskiktad lövblandskog, stor variation i trädslag, ålder och höjd, rikliga koncentrationer av död ved av löv, livsmiljöer för vattensalamander, fåglar och fladdermöss.

Filsbäcks intresseförening har låtit göra en beräkning av hur mycket kol som binds i "Filsbäcks västra lövskog" och konstaterar att det vid en eventuell avverkning skulle det krävas cirka 520 hektar nyplantering för att kompensera samma mängd kol.

Föreningen föreslår mot denna bakgrund att "Filsbäcks västra lövskog" ges ett formellt skydd, exempelvis genom att utöka Östra Sannornas naturreservat med skogsområdet. Ett sådant beslut skulle bidra till att naturlig succession i ett område som varit undantaget från skogsbruk i 17 år säkerställs, skydda viktiga spridningskorridorer och bidra positivt till miljömålet *Levande skogar*.

Filsbäcks intresseförening motsätter sig skrivningen "Inom 50 meter från motionsspår samt gång- och cykelbanor eftersträvas en öppnare skogsmiljö. Enstaka tätare bestånd kan behållas för att behålla skogskänslan och bistå med variationsrikedom." Föreningen framhåller att upplevd trygghet är subjektiv och att det behövs en variation i variation av täta och öppna miljöer. Det finns en oro att skrivelsen kan leda till att skötseln i dessa områden inte kommer ta hänsyn till lekvärden, fågelliv, biologisk variation och trivsel. Föreningen menar att det i kommunens arbetslag måste prioriteras att skapa en blandning av trädslag, även i urbana miljöer. Exempelvis ek lyfts fram som ett träd som har goda förutsättningar och bör prioriteras grönyte- och skogsskötsel.

Kommunens kommentar

Det område som av föreningen benämns ”Filsbäcks västra lövskog” finns som föreningen noterat inte upptaget i kommunens skogsbruksplan. Skogsområdet ingår i ett större område utpekade i stadsutvecklingsplanen för i huvudsak bostadsbebyggelse. Lämplighet för en eventuell förändrad markanvändning prövas i detaljplaneprocessen. I kommande arbete med att ta fram en ny skogsbruksplan ingår spatiala analyser av landskapet för att prioritera vilka metoder som behöver användas för att skydda och upprätthålla ekologiska samband, klimatnytta och sociala värden. Eventuella förslag för formella skydd ingår i en sådan analys.

Se kommunens kommentar till Fridays for Future, fjärde stycket, för förtydligande och justering av skrivelsen ”Inom 50 meter från motionsspår samt gång- och cykelbanor eftersträvas en öppnare skogsmiljö. Enstaka tätare bestånd kan behållas för att behålla skogskänslan och bistå med variationsrikedom.”

Kommunen noterar Filsbäcks intresseförenings önskan om ökad trädslagsblandning och naturliga inslag i grönområden och tar synpunkterna i beaktande i pågående arbete med träd i urbana miljöer.

LRF, Lidköpings kommunavdelning

LRF konstaterar att skogsskötsel innebär långsiktighet där och resultatet av åtgärder kan dröja 50–100 år. Därför är det svårt att ge generella råd som passar alla situationer. LRF framhåller att det är klokt att inte förlita sig på en enda metod, utan att använda flera av Skogsstyrelsens rekommenderade tekniker beroende på lokala förutsättningar. Mångfald i metoder anses ge bättre förutsättningar än ensidiga strategier. Samtidigt är flera av teknikerna relativt obeprövade och kräver kunskap och engagemang.

LRF uttrycker oro över att plockhuggning främst gynnar gran och bok och framhåller att överanvändning av metoden riskerar att motverka kommunens mål om biologisk mångfald och rekreation. Det finns även oro för att granen inte klarar ett varmare klimat, vilket gör metoden riskabel i ett förändrat klimat. LRF framhåller också att det vid luckhuggning krävs stora luckor för föryngring av ljuskrävande trädslag, vilket också innebär ökade risker för stormskador.

LRF framhåller att avstå från plantering innebär att kommunen går miste om framsteg inom växtförädling. Det leder till lägre genetiskt värde och längre omloppstider.

LRF påpekar också att när träd som slutar växa minskar koldioxidupptaget. Ur klimatsynpunkt framhålls det som en bättre klimatförbättrande åtgärd att avverka när tillväxten avtar.

LRF anser att skogen är en viktig resurs som kan bidra till samtliga mål i kommunens vision – ekologiska, sociala och ekonomiska. En mångsidig och flexibel skogsskötsel anses vara nyckeln till att uppnå detta.

Det är LRF:s uppfattning om att skogsägare bör ha rätt att bestämma över sin egen mark. Samma princip ska gälla kommunen. Frihet under ansvar bedöms leda till verklig mångfald i skogsbruket.

Kommunens kommentar

Kommunen delar LRF:s uppfattning om att hyggesfri skötsel innebär ett större åtagande och obeprövade metoder.

Kommunen delar även uppfattningen att ett ensidigt användande av hyggesfria metoder kan leda till minskande sociala- och naturvärden. Därför förespråkar kommunen en användning av alla metoder som ryms inom Skogsstyrelsens definition.

Kommunen delar bilden om att det kan finnas en ökad risk för stormfällning vid luckhuggning, samtidigt är det viktigt att påpeka att trakthyggesbrukets hyggeskanter också ökar risk för stormskador.

Kommunen delar LRF:s uppfattning om att naturlig föryngring innebär att framsteg i växtförädling uteblir. Kopplat till uppdragets mål, om att ta fram en skogspolicy där biologisk mångfald, rekreation, klimatanpassning och kulturvärden får en framträdande roll är vår bedömning att naturlig föryngring ger en högre genetisk mångfald än planterat material. Naturlig föryngring leder också ofta till större trädslagsblandning och strukturell variation jämfört med plantering. Samtidigt bör plantering inte helt avskrivas, det kan vara nödvändigt på svårföryngrade marker eller för att minska kalmarkstiden.

Kommunen instämmer att trädens kolbindande kapacitet avtar i takt med att tillväxten avtar. Samtidigt lagras också kol i trädens biomassa. Kommunens bedömning är att även klimatarbetet kräver en blandning av metoder för att sprida risker och nå uppsatta klimatmål.

Lisbeth Larsson

Svarande framhåller som positivt att kommunen genomfört dialogträffar där allmänheten både fått information och möjlighet att lämna synpunkter. Det framhålls särskilt att det varit värdefullt att även barn har inkluderats i processen.

Det välkomnas att policyn nu utgår från olika former av hyggesfritt skogsbruk. Inställningen till alternativt brukande och att upplåta mark för forskning om lyfts fram som viktiga och framåtsyftande inslag.

Målen om att andelen avsatt skog och lövskog ska öka ses som positivt. Det betonas att skogens roll som kolsänka är central och att detta måste beaktas.

Det framförs önskemål om att kommunen fortsätter informera om arbetet med skogspolicyn även efter att beslut fattats. Förslag ges om att använda kommunens hemsida, lokaltidningen samt exempelvis publika utställningar, exempelvis på biblioteket, för att öka kunskapen om policyn och dess betydelse för den gröna omställningen.

Kommunens kommentar

Kommunen anser att remisslämnaren delar kommunens bild av processen och förslaget till policy.

Kommunen instämmer i behovet av fortsatt information efter att policyn antagits. Förslagen om att använda hemsidan, lokala medier och publika utställningar kommer att beaktas i det fortsatta arbetet med att sprida kunskap om skogspolicyn.

Nätverket stadsnära skogar

Nätverket stadsnära skogar är av uppfattningen att ett omfattande och gediget arbete har lagts ned för att ta fram kunskapsunderlaget och förslag till policy. Nätverket upplever två särskilt tydliga rikttningsförändringar i och med förslaget, att skötsel ska ske med hyggesfritt skogsbruk och att tidigare politiska beslut om avkastning tagits bort. I stället betonas att den stadsnära skogens främsta värden är rekreation och att eventuella överskott återinvesteras i skogen.

Nätverket framhåller att ett centralt frågetecken kvarstår kring förslaget att människor som inte är vana upplevda trygghet vid vistelse i skogen. Nätverket lyfter skrivningen i policyn som anger att skogsmiljön ska vara gles inom 50 meter från motionsspår samt gång- och cykelvägar. De framhåller att om detta är ett mått som innebär en 100 meter bred korridor vilket motsvarar längden på en fotbollsplan. Det lyfts att även 50 meter i en riktning är en betydande bredd.

Nätverket påpekar att de tätortsnära skogarna är små, och motionsspår och andra leder gör att mycket lite av den ursprungliga skogen återstår om glesningskravet genomförs fullt ut. Nätverket uttrycker förståelse för att ovana skogsbesökare kan uppleva skogen som skrämmande. Samtidigt efterfrågas forskning som visar att dessa personer skulle känna sig tryggare i samma skog om den glesas ut. Om sådan evidens saknas framförs uppfattningen att skogen bör lämnas mer orörd.

Kommunens kommentar

Se kommunens kommentar till Fridays for Future, fjärde stycket, för förtydligande och justering av skrivelsen ”Inom 50 meter från motionsspår samt gång- och cykelbanor eftersträvas en öppnare skogsmiljö. Enstaka tätare bestånd kan behållas för att behålla skogskänslan och bistå med variationsrikedom.”

Från forskningsläget finns också indikationer om att områden med en tät underväxt som är 0–2,5 meter hög generellt är negativt för den upplevda tryggheten. Forskning visar att upplevd trygghet ökar när man kan se och bli sedd, att det går lätt att bedöma omgivningen. Halvöppen skog med god sikt men tydlig struktur ger oftast högst upplevd trygghet.

Justeringar i Policy för Lidköpings kommuns skog och naturmark

Skogsskötsel

- En förklarande beskrivning av målklasser har lagts till.

Biologisk mångfald

- Mål om att andelen grova träd ska öka har lagts till.
- En förklarande beskrivning av blå målklasser har lagts till.

Sociala värden

- En förtydligande beskrivning av trygghetsskapande åtgärder har lagts till.
- Föreslagen buffertzon minskas från 50 meter till 30 meter.

Klimatanpassning och klimatförbättrande åtgärder

- Målområdet har delats upp i rubrikerna Klimatanpassning och Klimatförbättrande åtgärder.

Redaktionella ändringar

- Språkliga förbättringar och justeringar i texter har gjorts genomgående i hela dokumentet Policy för skötsel av Lidköping kommuns skog och naturmark.

Justeringar i Kunskapsunderlag till Policy för Lidköpings kommuns skog och naturmark

Omloppstider

- En skrivelse om genomsnittlig avverkningsålder och våra svenska skogsträds naturliga levnadsåldrar har lagts till i 7 Klimatanpassning och klimatförbättrande åtgärder.

Genomförandetid

- En skrivelse med förslag på genomförandetid är tillagd under 12 Fortsatt arbete.

Redaktionella ändringar

- Språkliga förbättringar och justeringar i texter samt förbättringar av figurer har gjorts genomgående i hela dokumentet Kunskapsunderlag till Policy för skötsel av Lidköping kommuns skog och naturmark.